Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 10 ta' Marzu 2026
(OR. en)

7197/26

ENER 120
ENV 219
TRANS 139
ECOFIN 319
RECH 116
CLIMA 128
IND 178
COMPET 303
CONSOM 75

NOTA TA' TRAŻMISSJONI

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	10 ta' Marzu 2026
lil:	Is-Sa Thérèse BLANCHET, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	C(2026) 1526 final
Suġġett:	RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUMMISSJONI ta'10.3.2026 dwar l-iżblukkar tal-investiment privat fl-effiċjenza enerġetika

Id-delegazzjonijiet isibu mehmuż id-dokument C(2026) 1526 final.

Mehmuż: C(2026) 1526 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 10.3.2026
C(2026) 1526 final

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

ta'10.3.2026

dwar l-iżblukkar tal-investiment privat fl-effiċjenza enerġetika

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

ta'10.3.2026

dwar l-iżblukkar tal-investiment privat fl-effiċjenza enerġetika

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 292 tiegħu,

Billi:

(1) Fil-Komunikazzjoni tagħha tas-17 ta' Settembru 2020 dwar "It-tisħiħ tal-ambizzjoni klimatika tal-Ewropa għall-2030 - Ninvestu f'futur newtrali għall-klima għall-benefiċċju tal-popli tagħna" (il-"Pjan dwar il-Mira Klimatika"),[1] il-Kummissjoni pproponiet li żżid l-ambizzjoni klimatika tal-Unjoni billi żżid il-mira tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra (GHG, greenhouse gas) għal tal-anqas 55 % taħt il-livelli tal-1990 sal-2030. Il-proposta wettqet l-impenn tal-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Diċembru 2019 dwar "Il-Patt Ekoloġiku Ewropew"[2] li jiġi ppreżentat pjan komprensiv sabiex il-mira tal-Unjoni għall-2030 timxi għal 55 % b'mod responsabbli. Il-valutazzjoni tal-impatt li takkumpanja l-Pjan dwar il-Mira Klimatika wriet li, sabiex tinkiseb iż-żieda fl-ambizzjoni klimatika, it-titjib fl-effiċjenza enerġetika kellu jiżdied b'mod sinifikanti mil-livell ta' 32,5 %.

(2) Id-Direttiva (UE) 2023/1791 dwar l-effiċjenza enerġetika (id-"Direttiva dwar l-Effiċjenza Enerġetika riformulata" (riformulazzjoni EED, Energy Efficiency Directive))[3] daħlet fis-seħħ fl-10 ta' Ottubru 2023, u introduċiet mira vinkolanti tal-UE ta' tnaqqis ta' 11,7 % fil-konsum tal-enerġija primarja u finali sal-2030, u b'hekk żiedet b'mod sinifikanti l-livell ta' ambizzjoni għall-2030, inkluż fir-rigward tal-finanzjament għall-effiċjenza enerġetika, u saħħet il-prinċipju tal-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel fid-deċiżjonijiet dwar l-ippjanar u l-investiment, f'konformità mad-dispożizzjonijiet legali fiha.

(3) Il-pjan ta' azzjoni għal enerġija affordabbli[4], adottat fis-26 ta' Frar 2025 bħala parti mill-Patt għal Industrija Nadifa[5], jinkludi azzjonijiet ewlenin biex jitnaqqsu l-kostijiet

---

[1] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "It-tisħiħ tal-ambizzjoni klimatika tal-Ewropa għall-2030 Ninvestu f'futur newtrali għall-klima għall-benefiċċju tal-popli tagħna" COM/2020/562 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=celex:52020DC0562.

[2] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "Il-Patt Ekoloġiku Ewropew" COM(2019) 640 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=celex:52019DC0640.

[3] Id-Direttiva (UE) 2023/1791 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Settembru 2023 dwar l-effiċjenza enerġetika u li temenda r-Regolament (UE) 2023/955 (riformulazzjoni) (ĠU L 231, 20.9.2023, p. 1–111), ELI: Direttiva - 2023/1791 - MT - EUR-Lex.

[4] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "Pjan ta' Azzjoni għal Enerġija Affordabbli – Nisfruttaw il-valur reali tal-Unjoni tal-Enerġija tagħna biex niżguraw enerġija affordabbli, effiċjenti u nadifa għall-Ewropej kollha" COM(2025) 79 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=celex:52025DC0079 .

tal-enerġija għall-unitajiet domestiċi u għall-intrapriżi, u jgħin biex tinbena Unjoni tal-Enerġija ġenwina li twassal għall-kompetittività, għas-sigurtà, għad-dekarbonizzazzjoni u għal tranżizzjoni ġusta. Il-pjan ta' azzjoni huwa bbażat fuq erba' pilastri u tmien azzjonijiet ewlenin, inkluża Azzjoni ddedikata biex tiżdied l-effiċjenza enerġetika u jinkiseb iffrankar tal-enerġija, li jenfasizza r-rwol tal-effiċjenza enerġetika bħala kontributur ewlieni għall-enerġija affordabbli, għad-dekarbonizzazzjoni u għall-kompetittività industrijali. Biex tavvanza l-effiċjenza enerġetika, il-Kummissjoni Ewropea se tappoġġa lill-atturi tas-suq u lill-istituzzjonijiet finanzjarji biex irawmu suq uniku għall-effiċjenza enerġetika.

(4) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Ottubru 2020, bit-titolu "Mewġa ta' Rinnovazzjoni għall-Ewropa"[6] tidentifika s-settur tal-bini bħala essenzjali biex jintlaħqu l-miri tal-effiċjenza enerġetika tal-2030 u biex tintlaħaq in-newtralità klimatika sal-2050. Dan huwa dovut għar-rilevanza tal-bini, li jirrappreżenta madwar 40 % tal-konsum tal-enerġija totali tal-Unjoni u 36 % tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra tagħha.

(5) Id-Direttiva (UE) 2024/1275 dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija (ir-"riformulazzjoni tad-Direttiva dwar ir-Rendiment tal-Bini fl-Użu tal-Enerġija" (riformulazzjoni tal-EPDB, Energy Performance of Buildings Directive))[7] daħlet fis-seħħ fit-28 ta' Mejju 2024 u għandha l-għan li tagħti spinta strutturali lir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija b'enfasi fuq l-appoġġ għar-rinnovazzjoni tal-bini bl-agħar rendiment, il-ġlieda kontra l-faqar enerġetiku billi jingħataw prijorità l-unitajiet domestiċi vulnerabbli u l-kisba ta' stokk tal-bini kompletament dekarbonizzat sal-2050.

(6) Il-Komunikazzjoni dwar il-Pjan REPowerEU ta' Mejju 2022[8], segwita mill-Pjan Direzzjonali lejn it-tmiem l-importazzjoni tal-enerġija Russa[9] u l-proposta għal Regolament dwar l-eliminazzjoni gradwali tal-importazzjonijiet tal-gass naturali Russu u t-titjib fil-monitoraġġ tad-dipendenzi potenzjali tal-enerġija[10], tidentifika l-effiċjenza enerġetika u l-isforzi għall-iffrankar tal-enerġija bħala pilastri ewlenin tal-

---

5 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "Il-Patt għal Industrija Nadifa: Pjan direzzjonali konġunt għall-kompetittività u d-dekarbonizzazzjoni, COM(2025) 85 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=celex:52025DC0085 .

6 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "Mewġa ta' Rinnovazzjoni għall-Ewropa - l-ekoloġizzazzjoni tal-binjiet tagħna, il-ħolqien tal-impjiegi, it-titjib tal-ħajja", COM(2020) 662 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=celex:52020DC0662

7 Id-Direttiva (UE) 2024/1275 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Settembru 2023 dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija (riformulazzjoni), (ĠU L 2024/1275, 8.5.2024), ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj.

8 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "Il-Pjan REPowerEU", COM/2022/230 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=COM%3A2022%3A230%3AFIN&qid=1653033742483

9 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "Pjan direzzjonali lejn tmiem l-importazzjoni tal-enerġija Russa", COM/2025/440 final/2, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0440R%2801%29&qid=1747125158211

10 Il-Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-eliminazzjoni gradwali tal-importazzjonijiet tal-gass naturali Russu u t-titjib fil-monitoraġġ tad-dipendenzi potenzjali tal-enerġija, u li jemenda r-Regolament (UE) 2017/1938, COM/2025/828 final, 2025/0180(COD), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0828&qid=1750669110360

objettivi tas-sigurtà tal-enerġija tal-UE biex titnaqqas b'mod sinifikanti d-dipendenza minn fjuwils fossili Russi u titħaffef it-tranżizzjoni tal-enerġija.

(7) Ir-Rapport "World Energy Investment 2025" mill-Aġenzija Internazzjonali tal-Enerġija (AIE)[11] jissottolinja li l-objettiv li jiġi rduppjat il-pass tat-titjib fl-effiċjenza enerġetika jirrikjedi investiment addizzjonali akbar. Filwaqt li l-investimenti fl-effiċjenza enerġetika kienu qegħdin jiżdiedu b'mod kostanti bejn l-2015 u l-2022, l-AIE sabet li, mill-2023, l-appoġġ ta' politika u finanzjament treġġgħa lura u x-xejra ġiet ikkonfermata fl-2024. B'mod partikolari, fl-Unjoni Ewropea l-investiment fl-effiċjenza enerġetika u l-elettrifikazzjoni naqas bi 2 %, prinċipalment minħabba tnaqqis fl-appoġġ politiku f'xi swieq u tnaqqis fil-bejgħ tal-pompi tas-sħana. B'mod ġenerali, l-AIE ddikjarat li r-rata annwali kurrenti tal-investimenti fl-effiċjenza enerġetika u fl-elettrifikazzjoni għandha tittriplika biex tirdoppja r-rata tat-titjib fl-effiċjenza enerġetika.

(8) Ir-rapport ta' Mario Draghi "A Competitiveness Strategy for Europe" fakkar fil-ħtiġijiet enormi ta' finanzjament tal-Unjoni biex jintlaħqu l-objettivi ta' politika tagħha, li jammontaw għal investiment addizzjonali annwali minimu ta' EUR 750 sa EUR 800 biljun fis-sena, u l-ħtieġa li l-finanzjament pubbliku tal-UE jiġi varat b'mod effettiv biex jistimola l-investimenti privati. Biex jappoġġa l-mobilizzazzjoni tal-investimenti privati, ir-rapport ta' Draghi identifika l-ħtieġa li tiġi kkompletata l-Unjoni tas-Swieq Kapitali, li tiżdied il-kapaċità ta' finanzjament tas-settur bankarju, li tinkludi l-irkupru tat-titolizzazzjoni u l-valutazzjoni tar-regolamentazzjoni prudenzjali kurrenti, u li jiġi rriformat il-baġit tal-UE sabiex jiżdiedu l-enfasi u l-effiċjenza tagħha kif ukoll jittejjeb l-ingranaġġ tal-investimenti privati.

(9) Huma tabilħaqq kruċjali l-mobilizzazzjoni tal-investimenti fl-effiċjenza enerġetika u l-ingranaġġ ta' finanzjament privat addizzjonali permezz ta' miżuri ta' politika u finanzjament iddedikati, biex jgħinu lill-Istati Membri jwettqu l-miri tal-effiċjenza enerġetika għall-2030, biex sal-2050 jiksbu n-newtralità klimatika b'mod kosteffettiv, biex jiffaċilitaw it-tranżizzjoni għal sistema tal-enerġija integrata li tipprovdi enerġija affordabbli u nadifa lil kulħadd, u biex inaqqsu l-pressjoni fuq id-domanda għall-enerġija, u, għalhekk, fuq il-prezzijiet tal-enerġija, filwaqt li jtejbu l-kompetittività u jikkontribwixxu għat-tnaqqis tad-dipendenza tal-UE fuq l-importazzjonijiet tal-enerġija.

(10) L-Artikolu 30 tar-riformulazzjoni tal-EED (UE/2023/1791) jirrikonoxxi l-ħtieġa li jiġi varat appoġġ finanzjarju u tekniku adegwat għall-miżuri tal-effiċjenza enerġetika u li jiġu żviluppati miżuri ta' politika mmirati li jippermettu l-mobilizzazzjoni ta' investimenti privati fl-effiċjenza enerġetika.

(11) L-istituzzjonijiet finanzjarji u l-atturi tas-suq tal-effiċjenza enerġetika, bħall-kumpaniji tas-servizzi tal-enerġija, il-komunitajiet tal-enerġija, l-utilitajiet tal-enerġija u l-operaturi tas-sistemi tad-distribuzzjoni, in-networks distrettwali tat-tisħin u tat-tkessiħ, il-kumpaniji tal-proprjetà immobbli, il-fornituri tal-effiċjenza enerġetika u tat-teknoloġiji b'emissjonijiet żero netti għandu jkollhom rwol ewlieni fil-mobilizzazzjoni tal-investimenti privati fl-effiċjenza enerġetika billi jingranaw il-benefiċċji tat-titjib fl-effiċjenza enerġetika f'termini ta' ffrankar tal-kostijiet tal-enerġija, u b'hekk iżidu l-iskala tal-argument għall-vijabbiltà għall-effiċjenza enerġetika.

---

[11] Ir-Rapport tal-AIE, "World Energy Investment 2025", https://iea.blob.core.windows.net/assets/1c136349-1c31-469b-9ed7-1a7d532e4306/WorldEnergyInvestment2025.pdf

(12) Fl-2024 il-Kummissjoni ħolqot il-Koalizzjoni Ewropea għall-Finanzjament tal-Effiċjenza Enerġetika (il-"Koalizzjoni"), biex tisfrutta l-parteċipazzjoni tal-istituzzjonijiet finanzjarji u timmobilizza aktar l-investimenti privati għall-effiċjenza enerġetika, li ġabret flimkien l-Istati Membri tal-UE, l-istituzzjonijiet finanzjarji u l-partijiet ikkonċernati rilevanti bħala membri fundaturi biex jidentifikaw azzjonijiet konkreti għat-titjib tal-finanzjament privat għall-effiċjenza enerġetika. L-objettivi tal-Koalizzjoni huma li jinħoloq ambjent tas-suq favorevoli għall-investimenti fl-effiċjenza enerġetika u l-espansjoni tal-finanzjament privat meħtieġ biex jiġi appoġġat l-ilħuq tal-miri tal-UE għall-enerġija u l-klima għall-2030 u l-2050.

(13) Ir-rapport konġunt dwar "Energy Efficiency Financing in Europe – An assessment of public spending for energy efficiency and the energy performance of buildings"[12], f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 30(17), mar-riformulazzjonijiet tal-EED (UE/2023/1791) u mal-Artikolu 9(8) tar-riformulazzjoni tal-EPBD (UE/2024/1275), jivvaluta l-istat u l-effettività kurrenti tal-appoġġ għall-finanzjament pubbliku fl-Ewropa għall-ingranaġġ ta' investimenti privati addizzjonali. Ir-rapport konġunt jinnota li l-investiment meħtieġ biex jintlaħqu l-miri tal-effiċjenza enerġetika għall-2030 huwa ta' EUR 370 biljun fis-sena għall-perjodu 2021-2030 u li d-diskrepanza fl-investiment ipproġettata biex jintlaħqu l-miri tal-effiċjenza enerġetika tammonta għal madwar EUR 170 biljun fis-sena[13]. Ir-riżorsi baġitarji tal-UE għall-effiċjenza enerġetika żdiedu bi 62 % fil-Qafas Finanzjarju Pluriennali tal-2021-2027 meta mqabbla mal-perjodu 2014-2020, u b'491 % meta titqies il-kontribuzzjoni minn Next Generation EU, minn EUR 26,5 sa EUR 156,6 biljun. Maġġoranza kbira ta' din iż-żieda ġejja mill-faċilità għall-irkupru u r-reżiljenza ("RRF", Recovery and Resilience Facility). Ir-rapport konġunt jikkonkludi li r-riżorsi tal-baġit pubbliku tal-UE u nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika huma fundamentali għalkemm jammontaw biss għal sehem limitat li jirrappreżenta madwar 14,4 % tal-ħtiġijiet ta' investiment. Ir-rapport jikkonkludi wkoll li għandu jiġi sfruttat bis-sħiħ u aktar l-effett katalitiku tal-finanzjament pubbliku billi jiżdiedu l-effettività u l-effiċjenza tal-appoġġ baġitarju pubbliku biex jinkiseb iffrankar akbar tal-enerġija u jiġi attirat aktar kapital privat.

(14) Minħabba d-disponibbiltà limitata tar-riżorsi pubbliċi, l-użu tagħhom għandu jkun immirat biex iżid l-argument għall-vijabbiltà għall-effiċjenza enerġetika u b'hekk jindirizza l-fallimenti tas-suq li jimpedixxu l-mobilizzazzjoni tal-investiment privat fl-effiċjenza enerġetika, filwaqt li jiffoka wkoll fuq l-għoti ta' appoġġ lil gruppi vulnerabbli biex jiġu indirizzati l-kostijiet bil-quddiem għoljin. Barra minn hekk, l-istandardizzazzjoni limitata tal-investimenti fl-effiċjenza enerġetika tirrappreżenta ostaklu kritiku għall-iżvilupp ta' offerti finanzjarji u strumenti finanzjarji ddedikati għall-effiċjenza enerġetika fuq skala kbira, b'hekk tonqos milli tattira investituri tal-kapital privat u operaturi tas-suq. Għalhekk, jibqa' essenzjali li jiġu appoġġati l-aggregazzjoni, l-assistenza għall-iżvilupp tal-proġetti u metodoloġiji komuni għall-iżvilupp, l-aggregazzjoni u l-valwazzjoni tal-investimenti fl-effiċjenza enerġetika sabiex ikomplu jiġu attirati l-kapitali privati.

---

12 Ir-Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-finanzjament tal-Effiċjenza Enerġetika fl-Ewropa: Valutazzjoni tal-infiq pubbliku għall-effiċjenza enerġetika u r-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija COM(2026)118.

13 Ir-Rapport dwar l-Effiċjenza Enerġetika tal-AIE għall-2024, https://iea.blob.core.windows.net/assets/f304f2ba-e9a2-4e6d-b529-fb67cd13f646/EnergyEfficiency2024.pdf; u Bruegel, How to finance the European Union's building decarbonisation plan, sors: PB 12 2024.pdf.

(15) Peress li l-unitajiet domestiċi affettwati mill-faqar enerġetiku ma għandhomx riżorsi proprji u għandhom aċċess limitat għal self kummerċjali, huma jiffaċċjaw ostakli biex jaċċessaw il-finanzjament għall-investimenti. Għalhekk, tali unitajiet domestiċi jeħtieġu strumenti finanzjarji pubbliċi innovattivi li jikkombinaw forom differenti ta' finanzjament li jistgħu jippermettu l-aċċess għall-finanzjament fil-forma ta' self b'imgħax żero sa baxx, finanzjament ibbażat fuq ir-rendiment mingħajr kostijiet, bħall-ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u l-finanzjament fuq il-kont, li jippermetti lill-unitajiet domestiċi jaċċessaw appoġġ finanzjarju bil-quddiem u jħallsu lura l-investiment waqt li jiffrankaw fuq il-kont tal-enerġija tagħhom, flimkien ma' forom innovattivi oħra ta' finanzjament. Il-komunitajiet tal-enerġija jista' jkollhom ukoll rwol fil-ġbir flimkien tal-investimenti privati f'soluzzjonijiet għall-effiċjenza enerġetika b'mod li jkun aktar aċċessibbli u affordabbli għaċ-ċittadini, l-awtoritajiet lokali, l-SMEs u l-unitajiet domestiċi vulnerabbli.

(16) Miżuri biex jitnaqqsu l-kontijiet tal-enerġija u jitnaqqas il-faqar enerġetiku, kif ukoll miżuri biex tiġi appoġġata r-rinnovazzjoni ta' bini bl-agħar rendiment u biex jiġu indirizzati l-ħtiġijiet ta' konsumaturi vulnerabbli, huma mistennija jikkontribwixxu b'mod pożittiv għall-objettiv tal-Kummissjoni li żżid il-provvista u l-aċċess għal akkomodazzjoni affordabbli.

(17) Speċifikament fir-rigward tas-settur tal-bini, ir-rata ta' rinnovazzjoni medja osservata fl-Istati Membri tal-UE bħalissa hija baxxa wisq (ġiġifieri anqas minn 1 %) biex tiżgura dekarbonizzazzjoni f'waqtha tal-istokk tal-bini. L-appoġġ għal rati ta' rinnovazzjoni akbar u l-adozzjoni ta' miżuri għall-effiċjenza enerġetika fl-intrapriżi, inkluż permezz ta' miżuri regolatorji, se jistimulaw il-parteċipazzjoni tal-investituri privati u tal-operaturi tas-suq fl-iżvilupp ta' suq b'saħħtu għall-investimenti fl-effiċjenza enerġetika.

(18) L-espansjoni fl-investimenti privati għall-effiċjenza enerġetika tirrikjedi r-rikonoxximent tad-differenzi eżistenti fis-swieq tal-effiċjenza enerġetika tal-Istati Membri, fil-prattiki ta' finanzjament u fl-oqfsa regolatorji u ta' appoġġ tagħhom. Wara li identifikat li sfidi differenti fil-livell nazzjonali u reġjonali jeħtieġu approċċi ta' politika differenti, il-Koalizzjoni stabbilita fil-livell tal-Unjoni tiġi kkomplementata minn ċentri nazzjonali ddedikati bbażati fuq l-Istati Membri. L-għan huwa li kull ċentru jiffoka fuq approċċ partikolari mmotivat mis-suq biex tintlaħaq l-effiċjenza enerġetika. Iċ-ċentri nazzjonali tal-Koalizzjoni għandhom jixprunaw l-użu ta' soluzzjonijiet ta' finanzjament fil-livell nazzjonali billi jiġbru l-partijiet ikkonċernati xierqa, inklużi l-awtoritajiet pubbliċi u l-istituzzjonijiet finanzjarji, u billi jipprovdu appoġġ tekniku kontinwu lill-awtoritajiet tal-Istati Membri biex jgħinuhom jiżviluppaw soluzzjonijiet ta' finanzjament għall-effiċjenza enerġetika f'konformità mal-objettivi ta' politika u l-ambizzjonijiet tagħhom. Bl-istess mod, din ir-rakkomandazzjoni biex jiġu sfruttati l-investimenti privati fl-effiċjenza enerġetika għandha titfassal għas-swieq nazzjonali speċifiċi u għall-prattiki ta' finanzjament.

(19) Fir-rebbiegħa tal-2024, il-Kummissjoni laqqgħet flimkien Panel taċ-Ċittadini Ewropej dwar l-Effiċjenza Enerġetika li laqqa' flimkien 150 ċittadin Ewropew biex jiddiskutu l-isfidi u l-benefiċċji tal-effiċjenza enerġetika l-aktar rilevanti għalihom. Bħala riżultat tad-deliberazzjonijiet tagħhom, iċ-ċittadini ressqu lista ta' rakkomandazzjonijiet konkreti biex jikkontribwixxu għall-inizjattivi li ġejjin tal-Kummissjoni, u enfasizzaw

fir-rakkomandazzjonijiet tagħhom ir-rwol ewlieni tal-appoġġ għall-finanzjament għall-effiċjenza enerġetika[14].

(20) Skont l-Artikolu 30(10) tar-riformulazzjoni tal-EED (UE/2023/1791), il-Kummissjoni hija meħtieġa tipprovdi gwida għall-Istati Membri u għall-atturi tas-suq dwar kif għandhom jisfruttaw l-investimenti privati fl-effiċjenza enerġetika. Il-gwida għandha tgħin lill-Istati Membri u lill-atturi tas-suq biex jiżviluppaw u jimplimentaw l-investimenti tagħhom fl-effiċjenza enerġetika, kemm fi ħdan kif ukoll barra mid-diversi programmi tal-Unjoni, u għandha tipproponi mekkaniżmi finanzjarji u soluzzjonijiet ta' finanzjament innovattivi adegwati, b'taħlita ta' għotjiet, strumenti finanzjarji u assistenza għall-iżvilupp tal-proġetti, biex tespandi l-inizjattivi eżistenti u tuża l-programmi tal-Unjoni bħala katalista biex tingrana u tiskatta l-finanzjament privat.

(21) Din ir-Rakkomandazzjoni hija akkumpanjata minn Anness dettaljat b'eżempji ta' azzjonijiet, miżuri u linji gwida speċifiċi għall-implimentazzjoni permezz tal-istabbiliment ta' skemi ta' finanzjament li jistgħu jisfruttaw l-investimenti privati fl-effiċjenza enerġetika.

ADOTTA DIN IR-RAKKOMANDAZZJONI:

L-Istati Membri u l-atturi tas-suq għandhom:

1. Jistabbilixxu qafas ta' appoġġ għall-finanzjament pubbliku fit-tul għall-effiċjenza enerġetika, u jingranaw b'mod partikolari r-rwol ta' faċilitajiet ta' finanzjament speċjalizzati ta' natura ċirkolanti u garanziji pubbliċi biex jiżdied l-aċċess għall-investimenti ta' finanzjament u ta' tnaqqis tar-riskji. Dan il-qafas ta' appoġġ għandu jipprovdi s-sinsla għall-iżvilupp ta' prodotti ta' self għall-effiċjenza enerġetika u ta' skemi ta' finanzjament privat, u għandu jkun ibbażat fuq qafas regolatorju prevedibbli għall-effiċjenza enerġetika li jiżgura viżibbiltà politika fit-tul u jagħti spinta lill-fiduċja tal-investituri. Il-qafas għandu jieħu vantaġġ ukoll minn inċentivi regolatorji u fiskali biex jistimula t-titjib u l-investimenti fl-effiċjenza enerġetika.

2. Jistabbilixxu jew isaħħu l-fond nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika (NEEF, National Energy Efficiency Fund) jew faċilitajiet ekwivalenti fil-livell nazzjonali jew reġjonali bħala l-istrument iddedikat biex jiffaċilita l-aċċess għal skemi ta' appoġġ għall-finanzjament pubbliku għall-effiċjenza enerġetika, li jgħaqqad flimkien flussi ta' finanzjament u għodod ta' finanzjament fi struttura organizzazzjonali unika. Faċilità bħal din għandha tissimplifika l-aċċess għall-finanzi, taggrega riżerva robusta ta' investiment fl-effiċjenza enerġetika u tippermetti l-kombinament ta' flussi multipli ta' finanzjament pubbliku u finanzjament privat f'operazzjoni unika. Faċilità bħal din tista' tvara, fost l-oħrajn, programmi ta' finanzjament immirati, garanziji pubbliċi, strumenti finanzjarji, appoġġ għall-assistenza teknika, l-iggruppar ta' kreditu għal finijiet ta' titolizzazzjoni u skemi ta' forfaiting u fatturament, u tikkontribwixxi għas-simplifikazzjoni tal-proċessi, ir-regoli u l-metodoloġiji relatati mal-effiċjenza enerġetika, kif ukoll għat-titjib tal-viżibbiltà u s-sensibilizzazzjoni kemm tal-iskemi ta' appoġġ finanzjarju kif ukoll tal-inċentivi finanzjarji għall-effiċjenza enerġetika. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom:

[14] Ir-Rakkomandazzjonijiet Finali, il-Panel taċ-Ċittadini Ewropej dwar l-Effiċjenza Enerġetika, https://citizens.ec.europa.eu/document/download/52a3608d-662c-4b0e-b463-684a9dbef302_mt?filename=Final%20recommendations%20European%20Citizens%60%20Panel%20on%20Energy%20Efficiency.pdf

– Jivvalutaw l-istat tal-iskemi ta' finanzjament tal-effiċjenza enerġetika f'pajjiżhom; u

– Jiddeterminaw il-kapitalizzazzjoni tal-Fond Nazzjonali għall-Effiċjenza Enerġetika li qed jiġi stabbilit jew imsaħħaħ;

3. Jespandu l-istrumenti finanzjarji fit-tul u tas-soluzzjonijiet ta' finanzjament imħallat. L-Istati Membri għandhom jirrieżaminaw il-qafas ta' finanzjament nazzjonali eżistenti, bil-ħsieb li jistabbilixxu u jagħmlu użu minn soluzzjonijiet ta' finanzjament imħallta li jikkombinaw self b'imgħax baxx sa żero u garanziji pubbliċi f'operazzjoni waħda ma' diversi tipi ta' għotjiet — sussidji tar-rata tal-imgħax u tat-tariffi ta' garanzija, ribassi kapitali, għotjiet ta' assistenza teknika li flimkien jistgħu jappoġġaw l-iżvilupp ta' offerti ta' finanzjament privat, prodotti finanzjarji u strumenti ta' finanzjament innovattivi. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom:

– Jimmodulaw l-appoġġ għall-għotjiet ikkombinati biex inaqqsu r-riskju u l-ostakli għall-aċċess għall-finanzjament;

– Jingranaw in-natura tal-fondi ċirkolanti tal-istrumenti finanzjarji għall-effiċjenza enerġetika b'komponent ikkombinat tal-għotjiet;

– Jappoġġaw l-iżvilupp ta' veikoli finanzjarji speċifiċi għall-effiċjenza enerġetika; u

Jimmassimizzaw l-użu tal-fondi u l-programmi baġitarji tal-UE biex ivaraw strumenti finanzjarji fuq skala kbira.

4. Ivaraw faċilitajiet ta' assistenza għall-iżvilupp ta' proġetti u appoġġ għall-iżvilupp ta' "aggregaturi" ta' proġetti ta' effiċjenza enerġetika. Dan jinkludi punti uniċi ta' servizz li jassistu liċ-ċittadini u lill-intrapriżi fl-iżvilupp u fl-aggregazzjoni ta' proġetti ta' investiment fl-effiċjenza enerġetika, kumpaniji ta' servizzi tal-enerġija kbar (super-ESCOs, Energy Service Companies), komunitajiet tal-enerġija, faċilitajiet ta' assistenza għall-iżvilupp tal-proġetti u żviluppaturi tal-proġetti oħrajn. L-aggregaturi għandhom jiġu appoġġati biex jilħqu daqs kritiku, bl-objettiv li tiġi stabbilita sensiela robusta ta' investimenti bankabbli. L-Istati Membri huma mħeġġa jagħmlu użu mill-appoġġ tal-UE, pereżempju permezz tal-Faċilità tal-Assistenza Ewropea għall-Enerġija Lokali (ELENA, European Local Energy Assistance), biex jistabbilixxu assistenza teknika nazzjonali jew reġjonali u faċilitajiet ta' assistenza għall-iżvilupp tal-proġetti.

5. Jipparteċipaw b'mod proattiv fil-Koalizzjoni Ewropea għall-Finanzjament tal-Effiċjenza Enerġetika biex tippromwovi kooperazzjoni aktar mill-qrib u effettiva mal-istituzzjonijiet finanzjarji. Dan jinkludi l-iżvilupp taċ-ċentri nazzjonali tagħha, id-definizzjoni tal-mandati u l-programmi ta' ħidma tagħhom. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom:

– Jistabbilixxu sħubijiet biex jgħinu lill-banek kummerċjali jingranaw aħjar il-kobenefiċċji finanzjarji tal-investimenti fl-effiċjenza enerġetika; u

– Jappoġġaw u jitolbu lill-istituzzjonijiet finanzjarji joffru għażliet ta' finanzjament faċli għall-klijent għall-effiċjenza enerġetika.

6. Jagħmlu l-aħjar użu mill-inċentivi fiskali biex jimmobilizzaw l-investimenti privati fl-effiċjenza enerġetika. Prijorità ewlenija għandha tkun li jitneħħew il-miżuri fiskali u s-

sussidji li ma jinċentivawx l-investimenti fit-titjib tal-effiċjenza enerġetika, bħal dawk li jagħmlu lock-in tat-teknoloġiji bbażati fuq il-fjuwils fossili u li ma humiex effiċjenti fl-użu tal-enerġija u li jiġu evitati miżuri fiskali li jimmiraw imposti fiskali ogħla l-kobenefiċċji ekonomiċi tat-titjib fl-effiċjenza enerġetika. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom jintroduċu inċentivi fiskali pożittivi u miżuri tat-taxxa biex jimmobilizzaw l-investimenti fl-effiċjenza enerġetika.

7. Jippromwovu l-iżvilupp u l-adozzjoni ta' prodotti ta' self għall-effiċjenza enerġetika u finanzjament privat permezz ta' ftehimiet ta' kreditu. Dawn jinkludu l-użu ta' garanziji pubbliċi, miżuri oħra ta' tnaqqis tar-riskji, inċentivi tat-taxxa, it-tisħiħ tar-rwol tas-settur bankarju u valwazzjoni tal-iffrankar tal-enerġija fil-valutazzjonijiet tal-affidabbiltà kreditizja. F'konformità mar-riformulazzjoni tal-EED (UE/2023/1791), jiżguraw li l-prodotti ta' self għall-effiċjenza enerġetika jiġu offruti b'mod wiesa' u mhux diskriminatorju mill-istituzzjonijiet finanzjarji, jiġifieri li jiġu promossi bi tqabbil ma' prodotti finanzjarji tradizzjonali meta dan jissodisfa l-aħjar interessi tal-klijenti potenzjali, u jkunu viżibbli u aċċessibbli għall-konsumaturi, inkluż permezz ta' appoġġ minn atturi ta' partijiet terzi u awtoritajiet pubbliċi. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom:

- Jippermettu lill-assoċjazzjonijiet ta' sjieda kondominja jieħdu self b'mod konġunt biex jiffinanzjaw investimenti fl-effiċjenza enerġetika; u
- Jipprovdu assistenza teknika u pariri lill-istituzzjonijiet ta' finanzjament biex jibnu l-kapaċità neċessarja għall-uffiċjali tas-self biex jikkummerċjalizzaw prodotti ta' self għall-effiċjenza enerġetika.

L-atturi tas-suq għandhom:

- Jiżviluppaw u jikkummerċjalizzaw prodotti ta' self għall-effiċjenza enerġetika; u
- Jipprovdu soluzzjonijiet ta' finanzjament u ta' self li jkunu faċli għall-klijenti għall-effiċjenza enerġetika f'konformità mal-Artikolu 30 tal-EED.

8. Jippermettu l-qafas regolatorju meħtieġ u jappoġġaw l-iżvilupp ta' skemi ta' finanzjament innovattivi. Skemi bħall-finanzjament fuq it-taxxa u l-finanzjament fuq il-kont għandhom jiġu żviluppati billi l-awtoritajiet pubbliċi rilevanti jitħallew jużaw it-taxxi u imposti oħra bħala vetturi għall-ħlas lura tad-dejn, billi jiġu involuti l-utilitajiet u d-distributuri tal-enerġija fil-finanzjament tal-miżuri tal-effiċjenza enerġetika u jiġi permess il-ħlas lura tad-dejn permezz tal-kontijiet tal-enerġija. U billi jagħmluha possibbli li d-dejn ikun marbut ma' proprjetà u ttrasferit bis-sjieda ta' proprjetà. Speċifikament, l-Istati Membri għandhom:

- Jivvalutaw jekk il-qafas nazzjonali jippermettix l-iżvilupp ta' skemi ta' finanzjament fuq it-taxxa u finanzjament fuq il-kont;
- Jistabbilixxu d-dritt tal-utilitajiet tal-enerġija li jipprovdu finanzjament għall-effiċjenza enerġetika;
- Jistabbilixxu proċeduri biex jiżguraw il-ħlas lura permezz ta' taxxi relatati mal-proprjetà u t-trasferiment tad-dejn flimkien mas-sjieda;

- Jiżguraw biżżejjed likwidità fl-entitajiet ta’ implimentazzjoni (eż. utilitajiet, ESCOs), u/jew jistabbilixxu fondi ta’ garanzija u ta’ appoġġ nazzjonali jew lokali biex jiksbu skala;

L-atturi tas-suq għandhom:

- Jiżviluppaw u jikkummerċjalizzaw skemi ta’ finanzjament fuq il-kont għall-effiċjenza enerġetika, billi jiffavorixxu l-kooperazzjoni bejn l-utilitajiet tal-enerġija u l-kumpaniji tas-servizzi tal-enerġija.

9. Ineħħu l-ostakli u jespandu l-finanzjament tal-effiċjenza enerġetika permezz ta’ ftehimiet ta’ servizz u jrawmu suq għas-servizzi tal-enerġija. Eżempji jinkludu l-appoġġ għat-titjib fl-effiċjenza enerġetika permezz ta’ spejjeż operazzjonali (OPEX, operational expenditures), it-tneħħija ta’ ostakli amministrattivi u ostakli għall-iżvilupp tas-suq tal-ESCOs, l-ingranaġġ ta’ strumenti bbażati fuq il-prestazzjoni bħall-ikkuntrattar għar-rendiment fl-użu tal-enerġija u soluzzjonijiet innovattivi oħra ta’ servizzi tal-enerġija. L-Istati Membri u l-atturi tas-suq għandhom:

- Jużaw l-appoġġ tal-baġit pubbliku tal-UE u dak nazzjonali biex jiżviluppaw is-suq tal-ESCOs, billi jiffaċilitaw il-finanzjament għall-ESCOs u għall-veikoli bi skop speċjali tal-effiċjenza enerġetika;
- Jippromwovu r-rwol tal-ESCOs u modalitajiet ta’ kuntrattar ġodda, bħal effiċjenza enerġetika bħala servizz u kuntratti tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, bħala pilastru tal-politika nazzjonali dwar l-effiċjenza enerġetika;
- Jippromwovu l-aġġornament ta’ oqfsa leġiżlattivi u ta’ offerti pubbliċi biex jirrikonoxxu u jiffaċilitaw b’mod espliċitu l-finanzjament tal-ESCOs u l-ikkuntrattar għar-rendiment fl-użu tal-enerġija; u
- Jappoġġaw il-varar ta’ infrastruttura avvanzata tal-kejl li tista’ timmonitorja l-flussi u l-iffrankar tal-enerġija awtomatikament.

L-atturi tas-suq għandhom:

- Jingranaw l-appoġġ pubbliku u tas-suq uniku tal-UE biex irawmu suq vibranti għall-effiċjenza enerġetika bħala servizz, inkluż bejn il-fruntieri interni tal-UE; u
- Jiżviluppaw sħubijiet bejn il-fornituri tat-teknoloġija, id-distributuri tal-enerġija u l-kumpaniji tas-servizzi tal-enerġija u l-istituzzjonijiet finanzjarji.

10. Ivaraw garanziji pubbliċi fit-tul u għodod oħra għat-tnaqqis tar-riskji biex jiżdied l-aċċess għal finanzjament privat għall-effiċjenza enerġetika Dawn huma kruċjali biex jittejjeb l-argument għall-vijabbiltà għall-effiċjenza enerġetika billi jitnaqqas ir-riskju ġenerali tal-investiment, billi jiġi pprovdut appoġġ għat-titjib tal-kreditu biex jiżdied l-aċċess għall-finanzjament għal swieq u segmenti tal-popolazzjoni speċifiċi, u billi jiġu sostnuti rati tal-imgħax aktar kompetittivi. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom jidentifikaw riskji u diffikultajiet speċifiċi għall-pajjiż fl-aċċess għall-finanzjament għall-parteċipanti fis-suq;

11. Jippromwovu opportunitajiet ta’ finanzjament mill-ġdid u jiffavorixxu l-iżvilupp tas-suq sekondarju għall-effiċjenza enerġetika ma’ istituzzjonijiet finanzjarji privati. Tali faċilitajiet jistgħu jappoġġaw l-iskemi ta’ forfaiting u fatturament għall-kuntratti ta’ rendiment

fl-użu tal-enerġija tal-ESCOs, jiġbru flimkien ir-riċevibbli tal-effiċjenza enerġetika minn oriġinaturi ta' self differenti għal finijiet ta' titolizzazzjoni u jiffaċilitaw il-ħolqien ta' super-ESCOs jew strutturi simili li huma intermedji bejn l-ESCOs u l-investituri istituzzjonali. Barra minn hekk, l-Istati Membri u l-atturi tas-suq għandhom:

– Jixprunaw l-iżvilupp tas-suq tal-bonds ekoloġiċi fil-kuntest nazzjonali tagħhom; u

– Jistabbilixxu u jsaħħu djalogu ddedikat mal-istituzzjonijiet finanzjarji dwar l-iżvilupp ta' suq sekondarju għall-effiċjenza enerġetika; u

– Jappoġġaw l-istabbiliment ta' faċilitajiet iddedikati ta' rifinanzjament tal-effiċjenza enerġetika.

12. Itejbu l-ġbir tad-data dwar l-effiċjenza enerġetika. Dan jinkludi d-data dwar ir-rendiment finanzjarju tal-investiment fl-effiċjenza enerġetika u d-data biex jiġu appoġġati l-miżuri ta' monitoraġġ u ta' verifika tal-iffrankar tal-enerġija. L-Istati Membri u l-atturi tas-suq għandhom jappoġġaw l-iżvilupp, l-armonizzazzjoni, l-istandardizzazzjoni u s-simplifikazzjoni tal-metodoloġiji tal-klassifikazzjoni tal-proġetti, inklużi l-valwazzjoni tal-benefiċċji mhux tal-enerġija u l-miżuri ta' monitoraġġ u ta' verifika tal-iffrankar tal-enerġija li huma kruċjali biex jiżdiedu l-fiduċja u ċ-ċertezza tal-investituri u jiġi żgurat il-valur monetarju tal-iffrankar tal-enerġija bħala komodità negozjabbli.

Fl-implimentazzjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni, l-Istati Membri u l-atturi tas-suq għandhom jagħtu kunsiderazzjonijiet xierqa lill-Anness ta' din ir-Rakkomandazzjoni li jipprovdi linji gwida dettaljati dwar miżuri ta' politika u ta' finanzjament speċifiċi għall-mobilizzazzjoni tal-investiment privat fl-effiċjenza enerġetika, inklużi azzjonijiet speċifiċi rakkomandati, sfond motivat u eżempji ta' każijiet ta' użu b'suċċess.

Magħmul fi Brussell, 10.3.2026

Għall-Kummissjoni
Dan Jørgensen
Membru tal-Kummissjoni

VERA KOPJA TAL-ORIĠINAL
Għas-Segretarju Ġenerali

Martine DEPREZ
Id-Direttur
Teħid tad-Deċiżjonijiet u Kulleġġjalità
KUMMISSJONI EWROPEA